

Ομιλία 28ης Οκτωβρίου 2017 στον Ι. Ν. Αγ. Τριάδας Άνω Αλισσού από τον Τόκα Δημήτριο (δάσκαλο)

28^η Οκτωβρίου σήμερα. Ημέρα μνήμης. Ημέρα τιμής. Ημέρα δόξας και πένθους. Ημέρα περισυλλογής και ευθύνης. Ημέρα εθνικής περηφάνιας αλλά και ημέρα ιερής κατάνυξης.

Σήμερα γιορτάζουμε την άρνηση στη φαυλότητα, στην τρέλα και στον εξευτελισμό της ανθρώπινης ύπαρξης. Σήμερα γιορτάζουμε την άρνηση ενός λαού να γίνει δούλος.

Σήμερα όμως γιορτάζουμε και την υπέρτατη Μάνα που σκέπασε με τη χάρη Της αυτόν τον λαό και στεφάνωσε την άρνησή του με δάφνες και αιώνια δόξα.

Δεν είναι τυχαίο που και τις δυο εθνικές μας γιορτές, και τα δυο εθνικά μας κατορθώματα τα γιορτάζουμε και τα αφιερώνουμε στην Παναγία.

Την 25^η Μαρτίου με τον Ευαγγελισμό και την 28^η Οκτωβρίου με τη γιορτή της Αγίας Σκέπης. Της Παναγίας Προστάτιδας. Της Παναγίας που στα χρόνια του Βασιλέα Λέοντα του Μεγάλου, στο ναό των Βλαχερνών στην Κωνσταντινούπολη, εμφανίστηκε μπροστά στα μάτια του οσίου Ανδρέα και του μαθητή του Επιφάνιου. Προσευχήθηκε μαζί τους για την σωτηρία των πιστών και σκέπασε τους παρευρισκόμενους με το ιερό της μαντίλι (το μαφόριο).

Το γεγονός αυτό καθιέρωσε τον εορτασμό της Αγίας Σκέπης. Της Παναγίας, που σκεπάζει, προστατεύει και καθοδηγεί με τις προσευχές, τις παρακλήσεις και τα δάκρυά της.

Αυτή την Παναγία, σύμφωνα με μαρτυρίες των στρατιωτών που γύρισαν από το Ελληνοαλβανικό μέτωπο, την έβλεπαν να περπατάει πάνω στις ράχες και στις κορυφές της Πίνδου.

Την έβλεπαν ανάμεσα στους φαντάρους, μέσα στα χαρακώματα και δίπλα στους τραυματισμένους. Την έβλεπαν να κλαίει, να παρακαλάει και να προσεύχεται.

Πώς να το πιστέψουμε αυτό σήμερα; Πώς εμείς οι ορθολογιστές να δεχθούμε το θαύμα; Να δεχτούμε αυτό που δεν μπορεί να χωρέσει και να εξηγήσει ο νους μας; Αυτό που δε γνωρίζουμε κι αυτό που δεν μπορούμε να κατανοήσουμε;

Καταφέραμε λοιπόν να φθάσουμε εκεί; Να γίνουμε επιτέλους «Ευρωπαίοι» και να λειτουργούμε μόνο με τη λογική μας; Αλήθεια, ποιος Ευρωπαίος μπορούσε να πιστέψει το εξωπραγματικό;

Ποιος Ευρωπαίος μπορούσε και μπορεί να πιστέψει ότι μια χούφτα άνθρωποι θα άλλαζαν την παγκόσμια ιστορία;

Ότι μια χούφτα άνθρωποι, πριν από 77 χρόνια ξύπνησαν σαν σήμερα από τις σειρήνες του πολέμου. Από τις σειρήνες του πιο σκληρού εφιάλτη. Του εφιάλτη που ξεπερνάει τον κάθε τρόπο. Του εφιάλτη που διαλύει οικογένειες, σπίτια, περιουσίες, ζωές. Του εφιάλτη που τρέμει κάθε λογικός άνθρωπος. Και τι κάνανε; Δεν κλάψανε. Δεν κρυφτήκανε. Δεν καθίσανε να σκεφθούνε λογικά και μετρήσιμα και να πάνε με τους δυνατούς.

Αντίθετα, κάνανε το θαύμα. Κάνανε αυτό για το οποίο ξεχωρίζει τούτος ο όμορφος λαός. Είπαν «ΟΧΙ» με το στόμα του Ιωάννη Μεταξά και βγήκανε στους δρόμους να γιορτάσουνε, να γλεντήσουνε.

Ντυθήκανε τις σημαίες τους και τις ευχές των μανάδων τους και των γυναικών τους και ξεκινήσανε τραγουδώντας για το μέτωπο. Με τρένα, με κάρα και με μουλάρια να πάνε να παλέψουν για όλα όσα κάνει τούτο το φτωχό τσούρμο διαφορετικό.

Πήγαν να παλέψουν ενάντια στους κανόνες της λογικής, για να δώσουν τέλος στην τρέλα. Να παλέψουν για τα υπάρχοντά τους.

Για τον ήλιο, για τη θάλασσα, το στάρι, την ελιά και το αμπέλι. Για τη γυναίκα, τη φαμίλια, το κεραμίδι και την εκκλησιά. Για τον τάφο του πατέρα και για την κληρονομιά σε αξίες που του άφησαν όλοι όσοι έχουν ζήσει και αγωνιστεί σε τούτη τη γωνιά της γης που τη λένε Ελλάδα.

Και τι πήραν μαζί τους για το μέτωπο;

Μια αγκωνιά ψωμί από το στάρι τους. Μια χούφτα ελιές από το λιοστάσι. Ίσως και κανα μπουκάλι κρασί ή τσίπουρο από τα σταφύλια του αμπελιού τους και χιλιάδες ευχές και αμέτρητες αξίες. Ό,τι πιο πολύτιμο βγάζει αυτή η γη. Ό,τι αξίζει για κάποιον να πολεμήσει και να πεθάνει.

Ποιος απ' αυτούς δεν φίλησε τους δικούς του πριν φύγει; Ποιος δεν προσευχήθηκε στο κονοστάσι της κάμαράς του; Ποιος δεν έβαλε μια εικόνα στον κόρφο για να τον φυλάει από τις σφαίρες;

Πολλοί μάλιστα κάνανε και κάτι άλλο.

Ο Κρητικός πήρε μαζί του τη λύρα του. Ο Πειραιώτης τον μπαγλαμά και το μπουζούκι. Ο Ηπειρώτης και ο Μοραΐτης το κλαρίνο και τη φλογέρα. Κι όσοι δεν είχαν όργανα, πήραν μαζί τη φωνή τους.

Την ανάσα τους που έβγαινε από στήθια περήφανα. Χωρίς σκέψη. Χωρίς φόβο. Μια ανάσα που πότε γινότανε κραυγή, φωνάζοντας «αέρα», και πότε τραγούδι για το κάθε μέτρο που κέρδιζε ο στρατός μας.

Και γέμιζε η Πίνδος μουσική. Και αντιλάλησαν οι πλαγιές από μελωδίες. Από τραγούδια για την κοπελιά και την αδερφή που περίμενε πίσω. Από τραγούδια για τη νίκη στο Τεπελένι και στην Κοριτσά.

Και το τραγούδι έγινε χορός. Και τρίζανε οι πέτρες από τα πόδια που χτύπαγαν. Και αναμέρισαν τα χιόνια από τα άρβυλα με τα παγωμένα από τα κρυοπαγήματα δάχτυλα.

Και ο χορός έγινε μοιρολόι. Και δάκρυσαν τα κλαριά για τον αδελφό και τον σύντροφο που χάθηκε. Για το αμούστακο παλικάρι που θα γύριζε πίσω χωρίς χέρια ή χωρίς πόδια.

Κι όταν φθάναν οι Άγιες μέρες, το τραγούδι γινόταν ψαλμωδία στα εκκλησάκια της Βορείου Ηπείρου.

Του Αγίου Νικολάου ψάλανε στις εκκλησίες στο Αργυρόκαστρο, τα Χριστούγεννα στη Χειμάρα και του Αγίου Γρηγορίου στην Κλεισούρα.

Στην Αθήνα ακουγόταν η φωνή της Βέμπο και στα λαγκάδια της Αλβανίας, οι στίχοι του Ελύτη, που πολεμούσε ως ανθυπολοχαγός, ο μπαγλαμάς του Μπαγιαντέρα, τα μπουζούκια του Τσιτσάνη και του Βαμβακάρη, οι λύρες των κρητικών και των ποντίων και το κλαρίνο του Τάσου Χαλκιά, του πατέρα του γνωστού μας ΠετροΛούκα.

Και το σφύριγμα του κλαρίνου του ξεπέρασε το σφύριγμα από τις βόμβες. Τις βόμβες που στα Γιάννενα θα σκότωναν μαζί με άλλους άμαχους τα 2 παιδιά του και τη γυναίκα του. Και γιατί τις ξεπέρασε; Γιατί οι βόμβες αυτές, που τον τραυμάτισαν κι αυτόν τον ίδιο στο μέτωπο, κάποτε σταμάτησαν.

Το κλαρίνο όμως συνέχισε να παίζει όταν το πήρε μαζί του στην Αντίσταση και πολέμησε τους Γερμανούς. Και συνέχισε να παίζει και ν' ακούγεται μέχρι σήμερα από τα παιδιά του και τα εγγόνια του.

Όπως συνέχισαν όλοι αυτοί εκεί πάνω. Και αυτοί που γύρισαν ζωντανοί, ακέριοι ή σακατεμένοι, και αυτοί που σκοτώθηκαν και συνεχίζουν να τραγουδούν και να ψάλουν από εκεί που βρίσκονται θαμμένοι ή άθαφτοι για μας.

Αλήθεια, πώς να το πιστέψει ο Ευρωπαίος αυτό; Πώς να κατανοήσει αυτόν τον απρόβλεπτο λαό; Τον λαό που τραγουδάει το θάνατο και χορεύει την ξενιτιά. Πώς να καταφέρει να τον κατακτήσει; Και το λάθος πάντα το ίδιο.

Όσοι προσπάθησαν να μας κυβερνήσουν, και τότε και σήμερα, γνώριζαν την τιμή από το κάθε τι που αγοράζεται και πουλιέται σ' αυτή τη γωνιά που τη λένε Ελλάδα αλλά δεν μπορούσαν να διανοηθούν την αξία του.

Όταν οι Ρωμαίοι κατέκτησαν την Ελλάδα ο έπαρχος Πλίνιος έστειλε την ακόλουθη επιστολή στον Βαλέριο Μάξιμο, Κυβερνήτη της επαρχίας της Αχαΐας.

«Να έχεις στο νου σου ότι σε στέλνουν να κυβερνήσεις την επαρχία της Αχαΐας, τη γνήσια και πραγματική Ελλάδα, όπου πιστεύεται ότι γεννήθηκε ο πολιτισμός και η λογοτεχνία, όπως και η γεωργία. Πηγαίνεις σε ελεύθερους ανθρώπους, που είναι ελεύθεροι με πλήρη έννοια.

Σεβάσου τους ιδρυτές θεούς τους και τα ονόματά τους.

Σεβάσου την αρχαία τους δόξα.

Μη λησμονείς την αρχαιότητά τους, τις ηρωικές τους πράξεις και τους μύθους του παρελθόντος τους.

Μην προσβάλλεις την αξιοπρέπεια, την ανεξαρτησία ή την υπερηφάνεια κανενός. Να έχεις πάντα στο μυαλό σου ότι αυτή η γη μας έδωσε δικαιοσύνη και νόμους, χωρίς να μας κατακτήσει, αλλά με τη θέλησή μας.

Να θυμάσαι ότι πηγαίνεις στη Αθήνα και θα κυβερνάς τη Σπάρτη. Το να τους στερήσεις το όνομά τους και τη λίγη ελευθερία, που είναι το μόνο που τους απομένει, θα ήταν μια πράξη απανθρωπιάς, σκληρότητας και βαρβαρισμού».

Αιδεσιμότητα, αξιότιμοι εκπρόσωποι της πολιτικής εξουσίας και των πολιτιστικών και αθλητικών συλλόγων του χωριού μας, κυρίες, κύριοι, αγαπητοί συνάδελφοι και μαθητές. Κληρονομήσαμε μια εκπληκτική, αξιοζήλευτη χώρα, στην οποία έζησαν και μεγαλούργησαν ξεχωριστοί και υπέροχοι άνθρωποι. Ας μη τους ντροπιάσουμε. Αιωνία τους η μνήμη.